

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ролі вулиці Прічард і МакГрегора, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НАЙВАЖЛИШЕ ЗАВДАННЯ НА ЧАСІ.

Листопад — місяць революційних роковин. Цього ж року — надзвичайних роковин. Ось швидко туди цілого світа відсвяткували десяти роковини Жовтневої революції. Це було епохальне свято працюючих, хоч в капіталістичних країнах працюючі не мали спроможності відсвяткувати його так, як повинні-б. Не їх вина в тому. Ім ще прийдеться боротися за свій Жовтень, за його перемогу й тільки тоді зможуть вони святкувати робітничі свята так, як їх нині святкують трудящі Радянського Союзу.

Завтра ми, організовані українські робітники й фермери, святкуватимемо п'яті роковини смерті галицьких революціонерів, що згинули 11. листопада 1922 року під мурами чортківської тюрми за ідею визволення свого народу з польської шляхетської неволі.

Ось чим відрізняється для нас місяць листопад від інших місяців. Та й це ще не все. Місяць листопад для українських робітників і фермерів, робітниць і фермерок та їхньої молоді в Канаді є ще місяцем зміцнення своєї робітничо-фермерської преси.

І коли ми святкуємо революційні роковини, коли ми знаємо про них, розуміємо їх значіння — то якраз це ми повинні завдячувати своїй пресі. Бо ніхто інший, тільки наша преса могла нас з великими роковинами Жовтневої революції. Ніхто інший, тільки наша преса звязала нас з незабутніми галицькими бунтарями проти шляхетського насильства, з їхньою ідеєю; тільки наша преса навчила нас любити тих, що життя своє віддали за поневолені народ свій під мурами польських тюрем, або згинули та даві гинуть в самих тюремних казематах; тільки наша преса навчила нас всіх разом до боротьби за визволення з капіталістичної системи визиску й насильства, тільки вона вчить нас, що доки існує капіталістичний лад, доти пануватиме людина над людиною, доти буде "пан" і "іван".

Ми вже багато завдячуємо своїй пресі. Наші організації зросли й розвинулися тільки завдяки нашій пресі. Десятки наших інституцій своє існування завдячують в першу чергу освідмляючій роботі нашої преси. Численна допомога, що кожного дня розходить від Головного Заряду Р.З.Т. до українських робітників по цілій Канаді, є можлива тільки завдяки невтомній праці нашої преси. Поверх двадцять одна тисяча доларів на допомогу потерпілим від повені нашим братам в старому краю, що її ми бачили покійтовану в минулому числі "Укр. Роб. Вістей" — зібрана тільки завдяки боєвим кланчам нашої преси, що заговорила до серця й до розуму працюючих про потребу допомоги жертвам повені.

Але зараз місяць листопад — місяць допомоги нашій пресі. Чи не говорять це нам до розуму й до серця — що ми зараз повинні допомогти нашій пресі, допомогти якраз тоді, коли та допомога її так киче потрібна? Дайте відповідь на це запитання ви, товаришу читачу.

Відповідь дайте таку: преса працює для нас стало рік в рік, попрацюймо-ж ми для неї цей місяць! Попрацюймо гідно, щиро. Приєднаймо її тисячі нових передплатників, тим більше, що й нагода для цього добра, бо в листопаді передплата для нових передплатників коштує для "Укр. Роб. Вістей" лише два долари на рік, а для старих, що відновлять, чи вирішують залеглу передплату, дається коштовна премія в книжках. Збираймо в цей місяць для нашої преси пресо-вий фонд! Поширюймо її між своїми знайомими й сусідами!

Переконаймо кожного члена нашої організації стати передплатником "Українських Робітничих Вістей" в місяці листопада! Хай не буде ані одного члена в ТУРФДІМ і в Робітничім Запозомовім Товаристві, що не став би передплатником свого органу в місяці листопада!

Дружно всі спішим з допомогою своєї преси!

УКРАЇНСЬКА МОВА НА ЮВІЛЕЙНІЙ СЕСІЇ Ц.В.К. РАД. СОЮЗА.

Вже з ювілейного числа "Укр. Роб. Вістей", присвяченого десятим роковинам Жовтневої революції, відомо нашим читачам про ту епохальну подію в життю трудящих мас Радянського Союзу, що мала місце на ювілейній сесії Центрального Виконавчого Комітету С.Р.С.Р. в Ленінграді, колісці Жовтневої революції.

Вечірнє засідання ювілейної сесії Ц.В.К. С.Р.С.Р. 16. жовтня було великою маніфестацією всіх народів, що творять цей Союз трудящих. Першим вітас сесію від імені українського трудового народу українською мовою тов. Затонський, народний комісар Робітничо-Селянської Інспекції і заступник голови Ради Народніх Комісарів Радянської України.

Вперше в стінах палати Урїцького (бувша палата Державної Думи за часів царату), залучала з трибуни урядово українська мова, вітаючи представників різних народів і рас.

"Десять років минуло, — каже т. Затонський, — як українське слово набуло прав громадянства. Українську мову заведено в усіх установах нашої республіки з самого низу до найвищих інстанцій й принесено на нашу ювілейну сесію Ц.В.К. С.Р.С.Р.

Найбільше за всі нині республіки Радянського Союзу — продовжує т. Затонський — Україна пострадала від форожанської війни й проте зараз Україна переживає найбуйніший процес свого економічного й культурного відродження. Може тому Україна так стараться загоїти свої рани, щоб не лишитися позаду інших братніх республік.

"Ми межуємо тепер з державою (Польщею), де владу має

уряд, що не захоче своїх воєнничих замірів. Польські газети отверто говорять про бажання повторити похід 1920 року на Україну. Скажена словесна атака фашістських кол Польщі на Україну провадиться під виглядом боротьби за "визволення українського народу з московської неволі". Ці кола намагаються доказати, що Україна не з власної волі ввійшла до Радянського Союзу. Цю пропаганду розраховано на буржуазні кола й куркуліство України. Щоб схилити на свій бік українську буржуазію й куркуліство, за кордоном удають, що хочуть ніби полекшити національне пригноблення людности. Робітники і селяни України добре знають, що означає така "доброзичливість" до них фашістів та чим для них є Союз Радянських Соціалістичних Республік, С.Р.С.Р. і У.С.Р.Р. в кривавих боях спаяний в єдиний непорушний Союз.

"Ми бачили — продовжує свою промову т. Затонський — навалу на нашу територію дванадцяти язиків, що намагалися під тим чи иным прапором нас "рятувати". Але Україна стала Радянською і з цього шляху робітники й селяни С.Р.С.Р. не зійдуть. Ленінградські робітники показали шлях боротьби за владу рад і що-до цього — ми їхні учні. Справа Леніна пустила могутні коріння на Радянській Україні і хай ніхто не пробує вирвати в нас здобутки Жовтневої революції".

Під бурливі оплески, при звуках "Інтернаціоналу" виходили на трибуну представники різних вільних вже народів Радянського Союзу й залізними ключами міцніше лучили між собою ті народи, яким Жовтнева революція дала волю. І вислідом цієї солідарної маніфестації народів появилися маніфест, що проголосив перед цілим світом великі соціальні реформи.

ПАМ'ЯТІ УКР. РЕВОЛЮЦІОНЕРАМ.

Вчера, 11. листопада, минуло п'ять літ, як під мурами чортківської тюрми польська шляхта розстріляла двох молодих українських революціонерів: Степана Мельничука й Петра Шеремету. Від того часу українські працюючі маси року в цей день згадують про кроваву подію, як одну з найбільших в історії визвольної боротьби українського народу з під гнету польської шляхти.

Українські працюючі маси Східної Галичини й до того часу сумні й радісні хвилини, було п'ять літ, як під мурами чортківської тюрми польська шляхта розстріляла двох молодих українських революціонерів: Степана Мельничука й Петра Шеремету. Від того часу українські працюючі маси року в цей день згадують про кроваву подію, як одну з найбільших в історії визвольної боротьби українського народу з під гнету польської шляхти.

СТЕПАН МЕЛЬНИЧУК.

су клали великі жертви на вистар своєї визвольної боротьби, кладуть їх тепер й кластимуть в майбутньому, аж поки цілковито не визволяться з шляхетських, боярських й буржуазно-чехословацьких кайдани. Нема визволення без боротьби, й нема боротьби без жертв. Як в історії революційної боротьби всіх народів, так само в історії революційної боротьби українського народу — жертви були, є й будуть; будуть в цій боротьбі героїчні вчинки, великі самопожертви, будуть

В осені 1922 року польська шляхта проголосила вибори до польського союму. Вона хотіла заманіфестувати перед цілим буржуазним світом свою демократичність тим, що, мовляв, "дала спромому" окупованому нею народові взяти в тих виборах участь. Українське трудове насліддя Східної Галичини, знищене світовою війною, потім польсько-українською, нарешті ще й бандитським поведінням петлюрівських чорношляхтичів, було позбавлене всіх політичних

прав. Проголошення шляхтою виборів було глузом над українським трудовим населенням, а не "нагодою висловити свою політичну волю". Тож не диво, що під протестом трудових мас навіть українська дрібна буржуазія та міщанство приневолені були бойкотувати вибори до сойму. Участь у виборах взяли тільки "хлібоїди", явні агенти польської шляхти

ІВАН ЦЕПКО.

типу Яцкова й Сидора Твердохліба (Сидора Твердохліба тоді якраз було вбито).

Але бойкот виборів до польського сойму трудовим українським населенням не був пасивний. Це був бойкот, про який заговорив цілий світ. Вогонь палаючих польсько-панських філярків, труни на жандармських постеруках, втеча польських панів з "кресів", перервання вської комунікації, заповнення Галичини численним польським військом — це була мова бойкоту виборів до польського сойму, що її почули у Відні, Берліні, Празі, Парижі, Лондоні.

В ту якраз хвилину появилися на території Східної Галичини червоні повстанці. Скільки їх було й хто вони були історія про це колись розкаже нам і майбутнім поколінням.

Нині ми можемо говорити лише про тих, що попали в руки польської шляхти й наложили своїми головами, чи пішли на довголітню вязницю. Іх було дванадцять. Пришли вони, як передова стежа майбутньої соціальної революції в Галичині, прийшли, щоб бунтом, вогнем і кровю катів та своєю власною кровю революціонерів запропостувати перед цілим світом проти насильного віддання земель Східної України польській шляхті, щоб запротестувати проти того, що і шляхта чинила над українськими селянами й робітниками.

На чолі тої революційної дванадцятки стояли молоді, повні боевого запалу, вишколені у вогні воєнної й революційної боротьби сини галицьких селян: Степан Мельничук, Петро Шеремета і Іван Цепко.

Воловещь.

лотарка, є реманент, є й худоба. "Нове Життя" показує всім селянам, як треба жити та господарювати.

Коли за царату люди покірливо ходили, мовчки корились, то Жовтень розбуркав у всіх найбільшу свідомість. Ось — Василь Бойко — комсомолець. Він виконав Ленінський заповіт — навчив читати 25 душ. Зробив одну справу — почав другу. Загітував 400 передплатників на газету. Нечипор Сапак — колись батрак, а тепер голова районної судової земельної комісії. Дмитро Козаченко коло церкви крутився, а тепер завідувате трудової школи. А скільки їх, цих нових людей на селі, що доводились сліпими очима на світ, а потім прозирали.

Маємо багато ми подарунків Жовтню.

За 10 років Жовтневої революції Мирівка зробила більше, ніж за 100 років царату.

Юрко Каруцький.

ГРОШОВІ НАЙДАНИ.

Польща вже давно шукає свого опікуна, який-би дав їй позичку. Грошова скрута — це чи не найхарактерніша риса Польщі протягом усього її існування.

Польський державний бюджет завжди терпів від великого дефіциту. А причиною цього були перевитрати на адміністративно-поліційні й воєнні цілі.

Адже Польща раз-у-раз писалася своєю ролюю вартового цивілізації Європи перед лицем "східної небезпеки"! Адже-ж Польща втримує таку армію, яка зовсім не відповідає ані розмірові території, ані кількості її людности! Адже-ж Польща втримує надзвичайно дорогу дефензиву, бо саме цим вона особливо не хоче поступитися ні перед якою великою капіталістичною державою! Адже-ж Польща витрачає особливо великі кошти для того, щоб зберегти встановлений режим на кресах! Шо-ж дивного, що всі ці непродуктивні витрати займали в польському бюджеті надто велике місце? Одна польська армія та її утримання забирали аж 50 відсотків цілого бюджету. Ось чому біляме польського бюджету був завжди пасивний.

Протягом довгого часу польські міністри як закордонних, так і фінансових справ, роз'їзджали по всіх столицях Європи й проносили в урядові кабінети, а головне, в банки... Нарешті, оце тепер дійшли згоди. Польська урядова преса тріомфує.

Польща одержує 72 мільони доларів. Але вони забезпечуються митними прибутками. Крім того, польському уряду запропоновано "реорганізувати податкову систему". Це, звичайно, насамперед спричиниться до накладання величезного тягару посередніх позачків на широкій масі людности. До того-ж у наслідок позички польські залізниці, як дефіцитні підприємства, дістануть "автономію" від "Держави" і переходять на господарчий розрахунок. Таким способом польська залізниця денационалізується, а залізничники матимуть у наслідок цього велике скорочення й збільшення визиску. Нарешті Польща дістає в наслідок позички фінансового контролера, який стежитиме за "відповідною" витратою коштів і за здійсненням заходів, що впливають з умов позички. Отже, чи не є це все обмеження суверенітету Польщі? Польська урядова преса в сурми сурмить, проklamуючи "нову добу" стабілізації для Польщі. Але на ділі стабілізація відбуватиметься коштом ще більшого позбавлення своєї незалежности, ще більшого підкорення американському та англійському капіталові, і нарешті, коштом погіршення матеріальних умов трудящихся. А це спричиниться до збільшення класових протистивств, до зростання тих чинників, що підточать як економічну, так і політичну стабілізацію Польщі.

Позичка, що є на ділі грошовими кайданами, користі дати не може.

БІЛЬШЕ ЗРОБИЛИ ЗА 10 ЛІТ, ЯК КОЛИСЬ ЗА 100 ЛІТ.

(Село Мирівка на Київщині.)

Село Мирівка має 800 дворів та 4,000 душ населення. Живуть селяни, не бідують, біля землі порануться і від землі добрі прибутки мають. Зовсім не те було до революції. Подарувала революція Мирівцям 740 десятин землі ділячівської та 240 куркулітської. Дали землю тому, хто її хотів обробляти, і злидарі зробились господарями.

Тепер у селі є 2 трудові школи, сельбуд, амбулаторія, споживча та сільсько-господарська кредитова кооперація. Є поштове агенство. Ще 1925 року заходилися ми ліквідувати свою неписьменність. Було в селі 180 дорослих неписьменних, а ще 2 роки проминуло — всі грамотіями поробилися. Читають газети, до сельбуду ходять — навчаються.

Кожен господар, уміючи читати, намагається культурно вести своє господарство. 1922 року можна було почути, що коди "бог дасть, то й врожай буде", але вже минулого року у нас закінчили землевлаштування.

Дуже багато зробив наш сельбуд. Є стін-газета "Коса", працюють кооперативний та господарський гуртки.

Добровільні організації задніх не пасуть: Незаможницька організація має 270 членів, сельбуд — 100, кооперація — 630.

7 родин незаможників, що мали 40 осіб, організували колектив "Нове Життя". Нічого не було спочатку, ніякого майна, не було реманенту. А тепер у дворі колективу виблискують під сонцем "Фордсон", мо-

ПЕТРО ШЕРЕМЕТА.